

הצעת חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 17), התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום י' בתמוז התשע"ז (4 ביולי 2017), והועברה לוועדת החוקה חוק ומשפט.

הצעת החוק מוגשת – ללא הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום כ"ה בתמוז התשע"ז (19 ביולי 2017).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

יוזמים: חברי הכנסת יפעת שאשא ביטון, דוד ביטון, יעקב מרגי, אחמד טיבי, קארין אלהרר, מיכל רוזין, טלי פלוסקוב

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 578310-4664
נספח מס' כ-714/א'
(פ/20/3015)

חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 17), התשע"ז–2017

- תיקון סעיף 2 .1 בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו–1955¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "ברשות חוקר ילדים" יבוא "ובנוכחותו";
- (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 2ב, או מהוראות סעיף 15 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001²";
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "רשאי בית המשפט" יבוא "בית המשפט רשאי, ביוזמתו או לבקשת חוקר הילדים,";
- (4) בסעיף קטן (ד) –
- (א) בפסקה (1), במקום "סניגורו" יבוא "סניגורו, באמצעות מערכת טלויזיה במעגל סגור או בדרך אחרת";
- (ב) בפסקה (7), במקום "לפי סעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984" יבוא "לפי כל דין";
- (5) בסעיף קטן (ה), אחרי "לפי אותו סעיף קטן" יבוא "וכן להורות על התאמת השאלות ליכולותיו של הילד, ולתת הוראות לעניין משך החקירה הנגדית", ובמקום "בלא תנאים או בתנאים שנקבעו" יבוא "ללא תנאים, בתנאים שנקבעו או ללא הוראות כאמור".
- הוספת סעיפים .2 לפני סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:
- בב רג

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 96; התשע"ז, עמ' 330.
² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

2.ב. "נוכחות מלווה וחוקר ילדים בעת מתן עדות של ילד (א) בכפוף להוראות סעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982³ (להלן – חוק סדר הדין הפלילי), ילד זכאי לכך שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו במהלך עדותו בדיון בבית המשפט אף אם הדיון נערך בדלתיים סגורות לפי כל דין, אלא אם כן החליט בית המשפט אחרת מטעמים של טובת הילד שיירשמו.

(ב) על אף האמור בסעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי, חוקר הילדים שחקר ילד בעבירה המנויה בתוספת יהיה נוכח במהלך עדותו של הילד בבית המשפט, אלא אם כן הודיע חוקר הילדים כי קיימת מניעה לכך או אם החליט בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

איסור חקירה נגדית.ג. (א) הרשה חוקר ילדים, לפי הוראות סעיף 2, את עדותו של ילד שהוא נפגע בעבירה המנויה בתוספת או שעבירה המנויה בתוספת נעשתה בנוכחותו, לא יחקור הנאשם בעצמו את הילד, אלא סניגורו.

(ב) לא היה הנאשם מיוצג בהליך שאמור להעיד בו ילד כאמור בסעיף קטן (א), ימנה לו בית המשפט סניגור לייצגו בעת חקירת הילד; סירב הנאשם למינוי סניגור, יודיע לו בית המשפט כי בהתאם להוראות סעיף זה אין הוא רשאי לחקור בעצמו את הילד."

3. החלפת סעיף 3. במקום סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

"מינוי חוקרי ילדים 3. (א) שר המשפטים ימנה חוקרי ילדים לצורך חוק זה, בהמלצת ועדה (בסעיף זה – הוועדה), שחבריה הם:

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

(1) נשיא בתי המשפט לנוער או שופט
נוער שימנה נשיא בתי המשפט לנוער, והוא
יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) מנהל השירות לחקירות ילדים
וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים או חוקר ילדים בכיר
מטעמו;

(3) קצין משטרה בכיר, שימנה שר
לביטחון הפנים;

(4) עובד משרד החינוך שהוא איש חינוך,
שימנה שר החינוך;

(5) עובד משרד הבריאות שהוא
פסיכיאטר או פסיכולוג, המומחה לילדים
ולנוער, שימנה שר הבריאות.

(ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות; היו
הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש
הוועדה.

(ג) הוועדה רשאית לקבוע את סדרי דיוניה
ועבודתה ככל שלא נקבעו בידי שר המשפטים.

4. תיקון סעיף 5 ב-5 (א) לחוק העיקרי, ברישה, המילים "[נוסח משולב], תשמ"ב-1982
(להלן – חוק סדר הדין הפלילי)", – יימחקו.

5. תיקון סעיף 6 ב-6 (א2) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) מי שחוקר ילדים העביר אליו את קלטת החקירה, ובכלל זה את העתקה,
לשם תמלול, או מי שחוקר ילדים, באישור מנהל השירות לחקירות ילדים
וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, העביר
אליו את קלטת החקירה כאמור, או את התמליל, לשם מחקר שמטרתו הכשרת
חוקרי ילדים או פיתוח מקצועי לסיוע בעבודת חוקרי ילדים והכשרתם, והכול
ובלבד שלא יועברו פרטים מעבר לאלו הנכללים בקלטת או בתמליל."

6. הוספת סעיף 10 א-10 אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

10.א. (א) החל בית המשפט בשמיעת עדותו של ילד נפגע עבירה או שעבירה נעשתה בנוכחותו וחוקר ילדים הרשה את עדותו לפי הוראות סעיף 2, יסיים בית המשפט, ככל האפשר, את שמיעת עדותו ביום שבו החלה; לא הסתיימה שמיעת עדותו של הילד באותו יום, ישמע בית המשפט, ככל האפשר, את עדותו ברציפות, יום אחר יום, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם טובת הילד; לא עשה כן בית המשפט, ינמק את החלטתו לשמיעה לא רצופה של העדות.

(ב) בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת הילד, חוקר ילדים או הורהו של הילד, רשאי להפסיק או לדחות את שמיעת העדות, אם סבר שמתן העדות ברציפות מקשה על הילד.

7. תיקון חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957⁴, אחרי סעיף ג יבוא:
סדרי הדין (חקירת עדים)
(עדים)

2.ד. (א) במסירת עדות של קטין שהוא נפגע בעבירה המנויה בתוספת או שעבירה המנויה בתוספת נעשתה בנוכחותו, לא יחקור הנאשם בעצמו את הקטין, אלא סניגורו.

(ב) לא היה הנאשם מיוצג בהליך שקטין אמור למסור בו עדות כאמור בסעיף קטן (א), ימנה לו בית המשפט סניגור לייצגו בעת חקירת הקטין; סירב הנאשם למינוי סניגור, יודיע לו בית המשפט כי בהתאם להוראות סעיף זה אין הוא רשאי לחקור בעצמו את הקטין.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 16; התשע"ז, עמ' 29.

רציפות הדיון 2ה. (א) החל בית המשפט בשמיעת עדותו של קטין שהוא נפגע בעבירה המנויה בתוספת או שעבירה המנויה בתופסת נעשתה בנוכחותו, יסיים בית המשפט ככל האפשר את שמיעת עדותו ביום שבו החלה; לא הסתיימה שמיעת עדותו של הקטין באותו יום, ישמע בית המשפט ככל האפשר את עדותו ברציפות, יום אחר יום, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם טובת הקטין; לא עשה כן בית המשפט, ינמק את החלטתו לשמיעה לא רצופה של העדות.

(ב) בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת הקטין או הורהו של הקטין, רשאי להפסיק או לדחות את שמיעת העדות, אם סבר שמתן העדות ברציפות מקשה על הקטין.

חדר מותאם לצורכיהם של קטינים המשמש להמתנתם למתן עדות בפני בית המשפט 12. בלי לגרוע מההוראות לפי חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001⁵, בכל בית משפט יקצה המזכיר הראשי של בית המשפט, לאחר תיאום עמו מראש, חדר או מקום שישמש להמתנת קטינים נפגעי עבירה למתן עדות בפני בית המשפט ביום הדיון; בבית משפט שנבנה לאחר ח' באב התשע"ז (31 ביולי 2017), יוקצה לקטינים חדר נפרד, המותאם לצורכיהם, שישמש להמתנתם למתן עדות בפני בית המשפט.

תיקון חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית) 8. התשס"ו-2005⁶, בסעיף 24(ב), אחרי פסקה (6) יבוא:

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 183.
⁶ ס"ח התשס"ו, עמ' 42; התשע"ז, עמ' 332.

"(7) מי שחוקר מיוחד העביר אליו את קלטת החקירה, ובכלל זה את העתקה, לשם תמלול, או מי שחוקר מיוחד, באישור מנהל השירות לחקירות ילדים וחקירות מיוחדות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, העביר אליו את קלטת החקירה כאמור, או את התמליל, לשם מחקר שמטרתו הכשרת חוקרים מיוחדים או פיתוח מקצועי לסיוע בעבודת חוקרים מיוחדים והכשרתם, והכול ובלבד שלא יועברו פרטים מעבר לאלו הנכללים בקלטת או בתמליל."

הוראת מעבר 8. חוקר ילדים שמונה לפי הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה, יראו אותו כאילו מונה לפי הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה.
